

Penedès), documentada l'any 1195: *castrum de Malo Consilio* a. 1195 (*Cart. St. Cugat* III, 336).

ETIM. Del llatí *CONCILĪUM* 'reunió, assemblea' (*DECat* II, 886a51-56; 885b14-16). J. F. C. [El nom del poble mallorquí i del veïnat menorquí hi serien adaptació d'una forma mossàrab (amb *č*) al mot català. També hi ha senyals que vénen de *CONCILĪUM* el nom tarragonès i a Sopeira el consell municipal es reuniria tradicionalment sota aquella alzina. A les Coves de Vinromà, es faria vora el molí, lloc freqüentat per tots els pagesos. I potser també *Malconsell* resultaria de *MOLAE CONCILĪUM* 'l'assemblea del molí' (de l'arcaic i dialectal *mola* 'molf') amb dissimilació *o-o* > *a-o* (*DECat* V, 739a12-26). J. C.]

CONSESSE, CONSEU, CONQUERT

Consesse, verbal i vall del terme de Cardet (Vall de Boi) (XIII, 172).

Coll de Conseu, partida de Gavarra (Alt Urgell) (XVIII, 68.19), per on es passa a Valldarques.

Conquert, partida antiga cap al Pont de Suert (Alta Ribagorça), documentada: *in Cunchert* a. 1035 (Serrano, *Not. Hist. Rib.*, 480).

ETIM. La singular terminació *-esse* ja indica que ha de ser nom pre-romà, sens dubte bascoide com en la major part dels NLL antics d'aquelles comarques. Es pot suposar que el basc *ontzi* «receptáculo, vaso», «buque», comú a tots els dialectes, vingui d'un originari **kontzi*, amb sufix *-tzi* i la pèrdua de la *k*- inicial (fet ben conegut en la història d'aquesta llengua): tenint en compte que hi ha *onka* en el dialecte suletí, en l'acc. «medida de grans», *gonga* id. en l'alt-navarrès i *gon-gari* en el baix-navarrès de Sara (Azkue).

Podem partir d'un ètímon *KONTZI-ITZE* derivat amb el sufix fecundíssim *-ITZE*, que ha donat *Buseu*, *Useu*, *Enseu* (del bc. *antzu* 'cabra'), *Carreu* etc. (V. els arts.), resultant-ne *Conseu* a l'Alt Urgell, amb la sonorització *-eð(e)* > *-eu*; i *Consesse* a l'extrem Nord-oest, sense sonorització. Quant a *Conquert*, que és més difícil explicar per aquest camí, pot tenir origen dife-rent, romànic *CONQUERĪTU* del ll. *conqueri* 'planyer's', 'querellar-se'. O, millor, d'una variant *konka* (d'on *gonga* en alt i baix navarrès) + *erdi* 'mitja conca'.

CONSOLVA

Turó de la roca de la Consolva, és el turó culminant de la serra al S. d'Espinelves (Osona).

PARÒNIMS. *La Consolta*, partida del terme d'Onil (Alcoià).

Font de les Consoltes, partida del terme de Lles (Baixa Cerdanya).

ETIM. Del llatí *CONSOLIDA*, nom de planta degut a l'ús que se'n feia per curar o *consolidar* ferides > *consolva* i la variant *consolta*. La planta ha donat el nom als indrets on es cull: ja l'any 1935 explicaven a J. Co-romines a Espinelves que al *Turó de la roca de la Consolva*, «hi cullen *kunsólbæ*: és una herba apinyocada que es fa en els esqueis» (cf. *DECat* VIII, 124b17-40). J. F. C. [La variant *consolva*, potser per influència de la fórmula *solve* 'dissol' de les receptes dels apoteca-

ris herboristes.]

CONSTANTI

Poble del Tarragonès, a la dreia del Francolí.

PRON. MOD.: *kustantí*, oït per Casac. a Vilabella (c. 1920); *gustantí*, oït a Constantí i al Morell.

DOC. ANT. *Villam Constantinam* a. 1151 (*Marca Hispanica*, 1313); *Constantini et villa Constantina* a. 1171 (Morera, *Tarr. Cri.* I, xxx); *Constantini* a. 1194 (Mas, *N.H.Bna.* XIII, 203); *Constantino* a. 1238 (Morera, o. c. II, xv); *Contesti* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 37).

PARÒNIM. *Constantins*, agregat de l'ajuntament de Sant Gregori (Gironès).

PRON. POP.: *kunstantíns*, oït a Girona per Casac. 15 (c. 1920).

DOC. ANT. *Contestins* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 92).

ETIM. Del NP llatí *CONSTANTINUS* (Schulze, 525) (cf. Aebischer, *Top.*, 24).

Cónte(r) i *Montcónter*, V. vol. I, 113

CONTESA

Noms que vénen del cat. clàssic *contesa* 'lluita, disputa' (*DECat* VIII, 404a43-57) aplicat a territoris disputats o pledejats entre diversos municipis, o entitats pastorals o privades. Antiquat el mot en l'ús oral modern, apareix disfressat atribuint-lo a unes fantàstiques dames comtals, o traduint-lo al castellà:

Les Contientes, partida a tots dos costats del Bergantes, en el terme de Sorita de Morella (Ports) (XXVII, 185.14).

Pic de la Contesa, gran cim pirinenc a l'alta Ribagorçana, a la partió entre els termes de Senet i Viella (oït a Bono: *kontéza*) (XIX, 149.3).

Barranc de la Contesa, partida de Castelló de la Plana, documentada en els *Llibres de Values de Castelló de la Plana* a. 1371 (Sánchez Gozalvo).

Contesa, partida del terme d'Alginet (Rib. A. del Xúquer) (XXX, 185.2).

Mas de la Comtessa, partida del terme de Castellnou dels Aspres (Rosselló) (XXVII, 45.12).

Correc de la Font de la Comtessa (oït *kuntésə*), partida de Sant Marçal (Vallespir) (XXIV, 123.10).

La Comtessa, riu del terme del Portús-La Jonquera (XXIV, 173, 18.19).

Font de la Comtessa (o dels Trabucaires) en el terme de Ceret (Vallespir) (XXIV, 169.24).

Carrer de les Comtesses (oït *al kəfé də las kundésəs* per Casac.), veïnat del terme de Sant Martí de Centelles (Osona).

Barranc de la Comtessa (oït *kondéza*), en el te. de Xilxes (Pna. Cast.) (XXIX, 197.17.23).

L'horta la Comtessa, en el terme de la Vall d'Uixó (Pna. Cast.) (XXIX, 190.13).

Collet de la Condessa, partida del terme de la Vola (Osona) (Apèndix Llibreta XIII, 24).

La Condessa, partida del terme d'Almenara (Pna. Cast.) (XXX, 7.2).